

LÆR OM **KANONFORFATTERNE** **MARTIN ANDERSEN NEXØ**

ELEVHÆFTE

MARTIN ANDERSEN NEXØ

Nu skal du læse og lære om kanonforfatteren Martin Andersen Nexø. Han skrev sine bøger i 1900tallet, selvom hans bøger i dag er meget gamle, så er der stadig mange, der læser dem. Martin Andersen Nexøs bøger var meget vigtige, fordi de var med til at fortælle om fattige menneskers vilkår.

Imens du læser, skal du løse nogle opgaver, så find dit penalhus frem. Læg især mærke til årstal. Dem skal du bruge senere i hæftet.

Martin Andersen Nexø blev født den 26. juni 1869 i København. Han er særligt kendt for, at han skrev om fattige menneskers liv og kamp for et bedre liv. Han havde ti søskende og voksede selv op i en meget fattig familie. Hans far var en fattig stenhugger, som også drak alt for meget, men Martin Andersen Nexøs mor var kærlig og god til at passe på sine børn.

Da han var 8 år, flyttede familien til Nexø på Bornholm. Allerede da han var barn, var han nødt til at komme ud at arbejde, så han kunne hjælpe med at tjene penge til sin fattige familie. I 1889 blev han uddannet som skomager, men da han fik tid til at tænke lidt over sit liv, fandt han ud af, at han ville være forfatter i stedet for. Når han skrev bøger, kunne han nemlig hjælpe med at fortælle historier om alle de mennesker, der levede i fattigdom, og som han syntes fortjente et bedre liv. I 1898 udgav han sin første bog. Det var en novellesamling, der hed "Skygger".

Det var meget vigtigt for Martin Andersen Nexø, at alle mennesker kunne læse og lære om, hvordan de fattige havde det, for han syntes, det var meget uretfærdigt, at

nogle mennesker måtte leve på den måde. Med sine bøger kunne han være med til at forandre samfundet, så de fattige fik bedre vilkår. Han var ikke negativ, men troede meget på, at alle kunne få det godt, hvis bare vi i fællesskab gjorde noget for at ændre på det, fordi alle mennesker har ret til et godt liv.

OPGAVE 1

Sæt kryds ved det rigtige svar. Er du i tvivl, så kan du finde svaret i den tekst, du lige har læst på side 2.

Hvor flyttede Martin Andersen Nexø sammen med sin familie hen, da han var 8 år?

- København
- Tyskland
- Bornholm
- Sønderjylland

Hvad var Martin Andersen Nexø uddannet som, inden han i stedet blev forfatter?

- Brolægger
- Skomager
- Murer
- Landmand

Hvad ville Martin Andersen Nexø gerne fortælle om i sine bøger?

- Fattigdom og ulighed i samfundet
- Bornholms smukke natur
- Eventyr
- Kærlighed og familieliv

Hvornår udgav Martin Andersen Nexø sin første bog?

- 1998
- 1951
- 1869
- 1898

Martin Andersen Nexø hører til i den litterære periode, som vi kalder for "Socialrealismen". I den periode handlede mange tekster og bøger om, hvordan helt almindelige og fattige mennesker levede i Danmark. Forfatterne ville gerne have, at deres bøger fik læserne til at tænke over, hvordan samfundet kunne blive mere retfærdigt for alle.

Martin Andersen Nexø skrev ikke kun om emnerne fattigdom og uretfærdighed. Han gik også meget op i politik. I 1918 meldte han sig ud af Socialdemokratiet og var med til at starte et nyt politisk parti, som hed "Socialistisk Arbejderparti". Senere blev han kommunist. Kommunisterne mener, at alle mennesker skal være helt lige og dele alting helt lige. Ingen må eje mere end andre, så derfor skal alle eje alt i fællesskab.

OPGAVE 2

Sæt ring om de udsagn, ord eller billeder, der passer til det, du indtil videre har læst om Martin Andersen Nexø's liv og forfatterskab.

dyr

Italien

folkeviser

fællesskab

rigdom

fattigdom

tegneserier

kommunisme

gyser

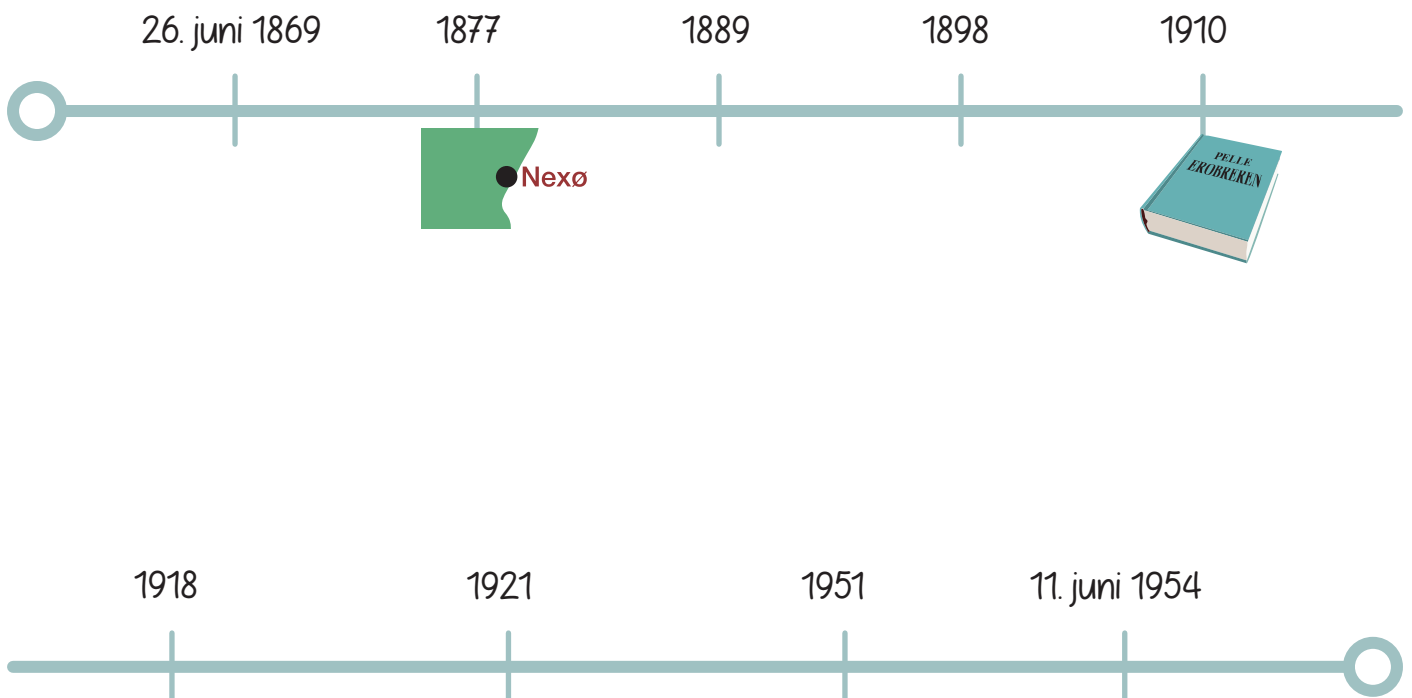
kamp for et bedre liv

De mest berømte bogserier, Martin Andersen Nexø skrev, hedder "Pelle Erobreren" (1910) og "Ditte Menneskebarn" (1921). Begge historier handler om meget fattige børn fra fattige familier, som vokser op og kæmper for at få et bedre liv. Både Pelle og Ditte tror på og viser alt det, som Martin Andersen Nexø selv troede på og kæmpede for.

Efter 2. verdenskrig flyttede Martin Andersen Nexø til Østtyskland i 1951. I Østtyskland var de kommunister, ligesom han selv var, og han boede i Dresden i Østtyskland i 3 år, indtil han døde den 1. juni 1954.

OPGAVE 4

Lav en tidslinje over Martin Andersen Nexøs liv og forfatterskab. Du kan finde årstal og begivenheder i teksterne, du lige har læst. Du må også gerne tegne billeder til.

OPGAVE 5: PELLE EROBREREN

På næste side skal du lave en tegneserie, der fortæller handlingen i "Pelle Erobreren". Inden du tegner, så skal du allerførst læse et resume af handlingen i de tre bøger om drengen Pelle.

RESUME AF PELLE EROBREREN

***Pelle bor sammen med sin far Lasse** og vokser op på en lille gård på Bornholm. De lever et hårdt og fattigt liv. Da Pelle stadig er en lille dreng, rejser de til Sverige, fordi de håber, at livet kan blive bedre der.*

***De arbejder som daglejere i Sverige.** Det betyder, at de kun får løn for de dage, de arbejder. Livet i Sverige er slet ikke, som de håbede, og de bliver behandlet meget dårligt af de rige gårdejere. Pelle synes, det hele er meget uretfærdigt, for han kan se, at de rige gårdejere slet ikke behandler arbejderne som rigtige mennesker, men mere som om, de er maskiner.*

*Da **Pelle bliver ældre og mere voksen**, begynder han at drømme om at ændre på alt det, han synes er uretfærdigt. Han vil gerne have, at arbejderne bliver behandlet bedre af de rige. **Pelle er med til at kæmpe imod uretfærdigheden** ved at strejke. At strejke betyder, at man nægter at lave sit arbejde, indtil man har fået bedre vilkår.*

*Da **Pelles far Lasse dør**, er Pelle meget ked af det, men nu er han nødt til at blive rigtig voksen og klare sig selv.*

*Pelle har fundet ud af, at det er svært og hårdt at ændre på al uretfærdigheden, men han kan også se, at der faktisk sker bittesmå ændringer. Han bliver derfor ved med at tro på, at uretfærdigheden mellem fattig og rig kan ændres. **Han bliver ved med at håbe og tro på en bedre fremtid.***

Det vigtigste budskab i bøgerne om Pelle var, at selvom han kom fra fattigdom, så var det ikke synd for ham. Selvom han oplevede meget, som var hårdt og svært, så ville Martin Andersen Nexø vise, at Pelle var sej, og at man skal blive ved med at tro på og kæmpe for en bedre fremtid med mere retfærdighed for alle, ligesom Pelle.

PELLE EROBREREN

Pelle vokser op på Bornholm.

Pelle og far Lasse er daglejere i Sverige.

Pelle er blevet ældre. Han kæmper for mere retfærdighed for arbejderne og er med til at strejke.

Pelles far Lasse dør.

Pelle bliver ved med at håbe og tro på en bedre fremtid.

FORFATTERPORTRÆT

Find et billede af
Martin Andersen Nexø.
Print, klip og lim
det ind her.

Navn:

Født:

Død:

Litterær periode:

Yndlings "skrive-emner":

Mest berømte litteratur:

Andet:
